

Nyhetsbrev august 2021

Skogdag på Idd

Idd skogeierlag arrangerer skogdag lørdag 25. september. Tema for dagen er vedlikehold og oppgradering av skogsbilveier. Arrangementet er åpent for alle, men det er krav til påmelding. Invitasjon vi bli sendt ut via skogeierlaget i nærmeste fremtid, og påmelding kan gjøres på SMS til Ole Christian Brække (91680686) og Nils Christian Herrebrøden (90192711).

Barkbiller

Faren for et massivt angrep av barkbiller i Halden er over for i år. I Halden ble det ikke registrert mer enn 750 biller pr felle, noe som vel kan regnes for å være en normalsituasjon. I Ås til sammenligning, ble det fanget over 25.000 biller pr felle på samme tidspunkt. Da er faren for et masseutbrudd svært stor. Statsforvalteren oppfordret både den lokale skogforvaltningen og skogeiersamvirke til å følge nøye med, og melde ifra i fall situasjonen forverret seg.

Etter å ha observert store utbrudd både i Nord-Amerika og i sentral Europa, er det grunn til å være på vakt, også i Halden. Sørg for å opprettholde en god sunnhetstilstand på skogen, avvirke gammel granskog når den er hogstmoden, ta ut svekkede trær og rotvelter og få transportert tømmeret ut fra skogen før svermingen på forsommeren. Link til overvåkningsdata i Kilden: [Kilden - Skogportalen \(nibio.no\)](https://nibio.no) Link til video som viser hvordan du oppdager utbrudd: <https://youtu.be/kYE-NtOsY6w>

HUSKELISTE FOR SKOGEIEREN

Kniv er et bra redskap for å undersøke om det finnes gangsystemer og levende stor granbarkbille under barken. På forsommeren kan en også kikke etter brunt boremel fra små runde innboringshull etter billene.

- Granvirke med overvintrende stor granbarkbille i gangsystemene bør ut av skogen før billene flyr igjen. Disse billene kan starte sverming allerede i april i varme år.
- Granvirke som angripes av stor granbarkbille under sverming på forsommeren bør ut av skogen før avkom-billene er klare for å fly ut. Avkom-billene starter vanligvis å komme ut i juli, men det kan skje allerede i juni i varme år.

- Tømmerlunner av gran etter vinterens hogst bør bringes vekk fra skogen før de angripes av granbarkbiller under sverming, og tømmerlunnene bør ut senest før eventuelle avkom-biller er klare for å fly ut.
- I områder med angrep av granbarkbiller er det viktig å sørge for liten tilgang på ferskt granvirke. Under hogster i slike områder bør det ikke ligge igjen mye grovt hogstavfall av gran.
- Det oppstår ofte vindfelling av gran i kantene av hogstflater i de første årene etter hogst. Disse vindfallene er attraktive for granbarkbillene og bør derfor bringes ut før de angripes.
- Døde grantrær som bærer preg av at barkbillene har forlatt stedet kan gjerne bli stående, siden de kan være hjemsted for naturlige fiender av granbarkbillen.
- Langsiktig: Unngå å plante gran på steder som er særlig utsatte for tørkestress under tørkeperioder.

Fra NIBIOs temaside om barkbiller

Vilt

I forbindelse med elgjakta i år blir det nytt rapporteringssystem. Det nye systemet heter Viltrapporten www.viltrapporten.no

Valdansvarlige og jaktledere er lagt inn som brukere i systemet, og skal ha fått tilbud om introduksjon til systemet. Kommunen setter opp en ny opplæring i september for de som ønsker. Det skal rapporteres etter elgjakt på samme måte som før, og kommunen kommer til å trekke ut en premie, en veldig god hodelykt, blant jaktledere som rapportere i Viltrapporten. Mer informasjon om dette sendes ut til vald og jaktledere direkte.

Vi oppfordrer de som har rådyrvald å benytte tildelt kvote fullt ut, da det fortsatt er mye rådyr i Halden. Bynære vald med mye rådyr i valdet kan ta kontakt med viltansvarlig om de mener det er behov for utvidet kvote, så vil vi vurdere det.

Ved spørsmål om viltforvaltning, ta kontakt med Bjørnar Strøm-Hågensen, tlf: 47792340, epost: bjornar.strom.hagensen@halden.kommune.no

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Det er fortsatt noe ledig midler igjen og høstens søknadsomgang har frist 1. september. [Søk elektronisk via Altinn](#). Sjekk at du velger riktig aktør, for foretak vises organisasjonsnummeret, for privatpersoner vises navnet som du valgte. [Her er kommunens tiltaksstrategi for bruk av landbruksfagmidler](#).

Tilskudd til drenering

Halden kommune har fortsatt en god del midler igjen til drenering og tidligere drenert jordbruksareal. Søknadene behandles fortløpende, men for å rekke behandling i år må de være sendt inn innen 15. november. Fra vedtak er fattet er det 3 års arbeidsfrist. [Søknad sendes inn via Altinn](#).

Sjekk kartene dine i flyfoto!

Det skjer hele tiden endringer, bevisste eller ubevisste, i jordbruksarealet. Vi oppfordrer deg som søker produksjonstilskudd å sjekke flyfoto over gården(e) du driver før søknadsfristene for produksjonstilskudd og RMP 15. oktober. [Bruk kartløsningen fra NIBIO, gårdskart.](#)

Regionalt miljøtilskudd- søknadsfrist 15. oktober

Søknadsomgangen åpner 15. september. Du søker elektronisk via [Altinn](#). I søknaden kan du importere tiltak fra tidligere år. [Her finner du veilederen for regionale miljøtilskudd.](#)

Leverer du søknaden etter fristen reduseres tilskuddet med kr 1000 per dag etter fristen utløp.

Nytt for søknadsomgangen

- [Nye erosjonsrisikokart](#). Erosjonsrisikoklassen på dine arealer kan ha endret seg. Søk i kartet på gårds- og bruksnummer.
- Det er innført et nytt tilskudd til klimarådgivning.
- Det gis tilskudd til maks 5000 meter med pollinerende soner per foretak.
- Statsforvalteren har laget et [dokument med ofte stilte spørsmål](#) på nettsiden sin som gir svar på en del vanlige spørsmål om utfylling av søknaden.

Det er viktig at du setter deg inn i vilkårene før du søker tilskudd, ta kontakt med oss om du er usikker! Vibeke tlf. 928 60 482 eller Kari tlf. 47693270

Husk miljøkravene før du jordarbeider i høst!

Har du planlagt godt nok og tatt hensyn til miljøkravene som gjelder jordbruksarealene dine? [Se kart hos Statsforvalteren.](#)

Miljøkravene gjelder også om du ikke søker regionalt miljøtilskudd.

Miljøkravene har vart i mange år og skal være godt kjent. Men landbruksforvaltningen ser fremdeles at det er manglende buffersoner langs vassdrag, bekker og åpne grøfter. Det er et sterkt fokus på at vassdragene skal nå sine miljømål og det er derfor et behov for at landbruket gjør sin del. Landbruksforvaltningen skal ha flere kontroller for å påse at miljøkravene blir fulgt. Dersom man ikke følger miljøkravene er det som å betrakte som et brudd på annet regelverk for jordbruket. Brudd på regelverket medfører trekk i produksjonstilskuddet eller i regionalt miljøtilskudd.

MILJØKRAV GJELDER FOR	DEFINISJON	MILJØKRAV
Erosjonsutsatte dråg/ vannveier	Arealer med erosjonsutsatte forsenkninger der det forekommer konsentrert overflateavrenning som gir tydelige erosjonsspor dersom arealet ikke har noen erosjonsbeskyttelse.	Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved pløying eller tilsvarende jordarbeiding om høsten, skal drågene ha permanent grasdekke.
Flomutsatt areal	Arealer som kan oversvømmes jevnlig. Dette må vurderes lokalt.	Flomutsatte areal skal ikke jordarbeides om høsten.
Buffersone langs åpent vann (bekker, elver, innsjø, fjord)	Varig vegetasjon langs vassdrag (gras i engomløp, busker eller trær) med minimum 6 meters bredde, eller areal i stubb på minimum 20 meters bredde. Buffersone kommer i tillegg til kravet om 2 meter naturlig vegetasjon i forskrift om produksjonstilskudd § 4.	Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra jordbruksareal.
Annet særlig erosjonsutsatt areal*	Areal i erosjonsrisikoklasse 3 og 4. NB! NIBIO har lansert nye erosjonsrisikokart i 2021. Erosjonsrisikoklassen på ditt areal kan ha endret seg!	Arealer med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving tillates likevel til høstkorn på arealer som ikke er omtalt i miljøkrav punkt 1, 2 og 3.

* Gjelder kun PURA, Vansjø-Hobølvassdraget, Haldenvassdraget og Isesjø

Miljøkravene er under revidering. Forskriften om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken er nå under høring. [Les mer hva som er nytt i forskriften og dersom du vil sende inn høringsinnspill](#). Fristen til å sende inn høringsinnspill er 15. oktober.

Fremmede uønskete arter

Vi har fått flere meldinger om fremmede arter i løpet av sommeren. Fremmede planter slik som gullris tar fort over arealer som skrotarealer, beiter og langs åkerkanter. Vi oppfordrer landbruket til å drifte arealer og være nøye med å drive hele arealene helt ut til åkerkanten. Plukk, slå eller luk bort det du kan før det tar overhånd.

Hønsehirse

Hønsehirse øker i utbredelse og finnes flere steder i Halden. Det viktigste er å unngå å spre den videre. Sett inn tiltak tidlig slik at den ikke tar overhånd. [Les mer om tiltak her fra NLR](#) som kan gjøres gjennom sesongen. Vær nøye med renhold av traktorer og treskere, særlig om du kjører for andre.

Verdt å få med seg:

Reko-ringen Halden – [\(3\) REKO-ringen Halden | Facebook](#)

Lokalmat-app: «LocalFood» - Nå er det utviklet en app der du kan selge eller kjøpe norske lokale råvarer. Så er du forbruker, produsent, har et utsalg, driver et spisested, jakter eller fisker kan du gjennom appen selge eller kjøpe norsk lokalmat direkte fra produsent. Mer informasjon og link til app finner du på [hjemmesiden deres](#).

Jordbiologi og jordhelse - Statsforvalteren arrangerer webinar med en av verdens fremste eksperter Dr. Elaine Ingham 27. september på Teams 16.30-19.15. [Meld deg på her.](#)

Øko-uka i uke 39

- [Fagdag om jordhelse og regenerativt landbruk](#), Kalnes vgs. Onsdag 22.09 kl. 10.
- [Kunstutstilling for vår jord](#), Moss, 25.09-03-10
- [Beskjæringskurs](#), Skjeberg, søndag 03.10. kl. 14.
- [Fossilfrie dager 2021](#), kalnes vgs. 22. september kl. 10.

Lokalmatskole for matgründere og nyetablerte matprodusenter av stiftelsen Norsk mat i samarbeid med Guldkorn. Se invitasjon i vedlegg.

Nofima tilbyr en rekke fagdager, kurs og seminarer. [Se mer i Nofimas aktivitetskalender.](#)

Til slutt:

Søknadsfrist for PT og RMP- tilskudd er 15. oktober for begge ordningene.

[Tilleggsforhandlinger](#) mellom jordbruket og staten er i gang, vi ønsker lykke til!

Ønsker du mer innsikt? Hør på podkasten [Landbrukspodden](#), som tar opp aktuelle temaer innen landbruket – politikk, klima, jordbruksoppgjør, HMS, natur, dyrevelferd, teknologi, rekruttering m.m.

Følg [Viken-bonden](#) på Facebook, der Statsforvalteren legger ut aktuell informasjon om Viken landbruket.